

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Decydujmy
Razem

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Załącznik nr 2
do Programu Budowy Społeczeństwa Obywatelskiego
w Gminie Kluczbork (Uchwała nr XVII/166/11
Rady Miejskiej w Kluczborku z dnia 29.12.2011 r.)

PODSUMOWANIE

Badanie ankietowe stowarzyszeń pozarządowych działających w Gminie Kluczbork

KLUCZBORK
lipiec 2011 roku

Badanie ankietowe stowarzyszeń pozarządowych w Gminie Kluczbork

Badanie ankietowe organizacji pozarządowych z terenu Gminy Kluczbork jest wynikiem realizacji projektu wspierania partycypacji społecznej „Decydujemy razem”. Ankieta została skierowana do organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Kluczbork. Celem ankiety było zbadanie istniejącego poziomu współpracy między Gminą Kluczbork a organizacjami pozarządowymi, jak i zbadanie współpracy pomiędzy organizacjami.

Ankieta została rozesłana drogą mailową, pocztą tradycyjną oraz została rozpowszechniona na stronie internetowej urzędu www.kluczbork.pl

W badaniu wzięło udział 26 stowarzyszeń pozarządowych.

l.p.	Nazwa organizacji	adres
1	Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Kluczbork	46-200 Kluczbork Ul. Katowicka 9
2	Caritas Diecezji Opolskiej Warsztaty Terapii Zajęciowej	46-200 Kluczbork Katowicka 9
3	Caritas Parafii M.B. Wspomożenia Wiernych	46-200 Kluczbork Ul. Skodowskiej-Curie 8
4	Gminny Związek Ludowe Kluby Sportowe	46-200 Kluczbork Ul. Mickiewicza 10
5	Kluczborski Klub Karate	Kluczbork ul. Wolności 18
6	Kluczborski Klub Wspinaczkowy ZAWRAT	46-200 Kluczbork Ul. Kościuszki 1
7	Miejski Klub Sportowy	46-200 Kluczbork Ul. Sportowa 7
8	Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Kluczborku	46-200 Kluczbork Ul. Zamkowa 6
9	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Kluczbork Ratusz 1
10	Polski Związek Niewidomych Koło w Kluczborku	Kluczbork Ratusz 1
11	Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne Oddział „Żyj z Pomysłem” w Kluczborku	Kluczbork 46-203 Ul. Szenwalda 8/1
12	Stowarzyszenie Klub Abstynenta DZIEWIEĆSIĘĆ	46-200 Kluczbork Zamkowa 6
13	Stowarzyszenie Miłośników Tańca SUKCES	Kluczbork Ul. Krótka 1
14	Stowarzyszenie Przyjaciół Borkowic	Borkowice Ul. Wiejska 48
15	Stowarzyszenie Regionu Kluczborskiego „Kobietom-	46-200 Kluczbork

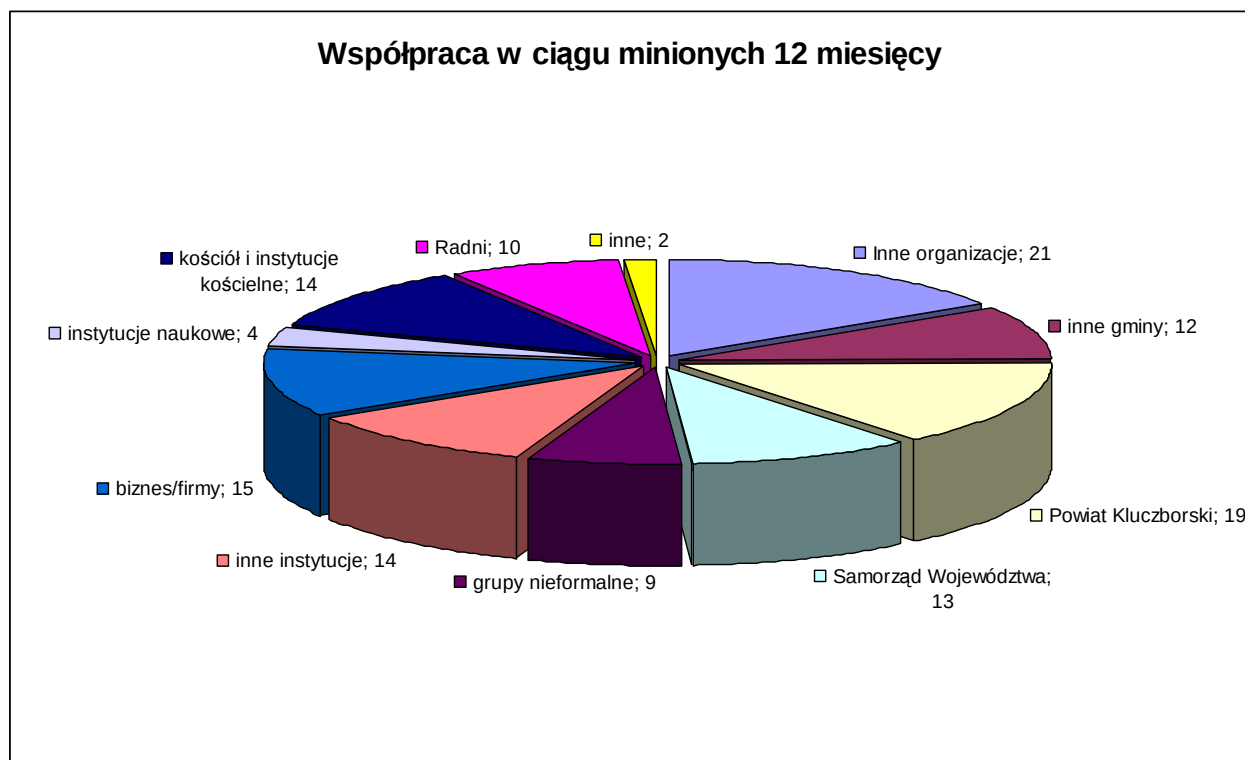
	Mammograf”	Ratusz 1
16	Stowarzyszenie Rodziców, Przyjaciół Dzieci i Młodzieży, Osób ze Specjalnymi Potrzebami przy Publicznym Przedszkolu Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Kluczborku	46-203 Kluczbork Ul. Norwida 19
17	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi NADZIEJA	46-200 Kluczbork Zamkowa 6
18	Stowarzyszenie Rowerowe Cyklista Kluczbork	46-203 Kluczbork Ul. Byczyńska 34/1
19	Stowarzyszenie Rozwoju Kultury i Profilaktyki EMAUS	46-203 Kluczbork Ul. Chopina 11
20	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Maciejów MIODOWA KRAINA	46-211 Kujakowice Górne Maciejów 26
21	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku	Kluczbork Ratusz 1
22	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Opolski Oddział Regionalny w Kluczborku	46-200 Kluczbork ul. Kościuszki 1
23	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim Koło w Bogacicy	Borkowice ul. Wiejska 2 46-243 Bogacica
24	Uczniowski Klub Sportowy JEDYNKA	46-200 Kluczbork Mickiewicza 10
25	Uczniowski Klub Sportowy STOBRAWA	46-203 Kluczbork Broniewskiego 10-12
26	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Obwód Kluczborski	46-203 Kluczbork Ul. Wolności 18

Z ankiet wynika, że w przebadanych 26 stowarzyszeniach pozarządowych, zrzeszonych jest 3510 mieszkańców Gminy Kluczbork. Do organizacji zrzeszającej największą liczbę członków należą: Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów (1400); Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim (320), Gminne Zrzeszenie „Ludowe Kluby Sportowe” (300), Polski Czerwony Krzyż (274), Uniwersytet Trzeciego Wieku (220), Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej (140).

Współpraca stowarzyszeń w ciągu minionych 12 miesięcy

Ponad 80% organizacji deklaruje współpracę z innymi organizacjami w ciągu minionych 12 miesięcy. Współpraca ta dotyczyła głównie współpracy organizacyjnej.

73% ankietowanych stowarzyszeń wskazało, że współpracowało z Powiatem Kluczborskim – zarówno pod kątem organizacyjnym, jak i finansowym.

Formy współpracy organizacji pozarządowych z Gminą Kluczbork.

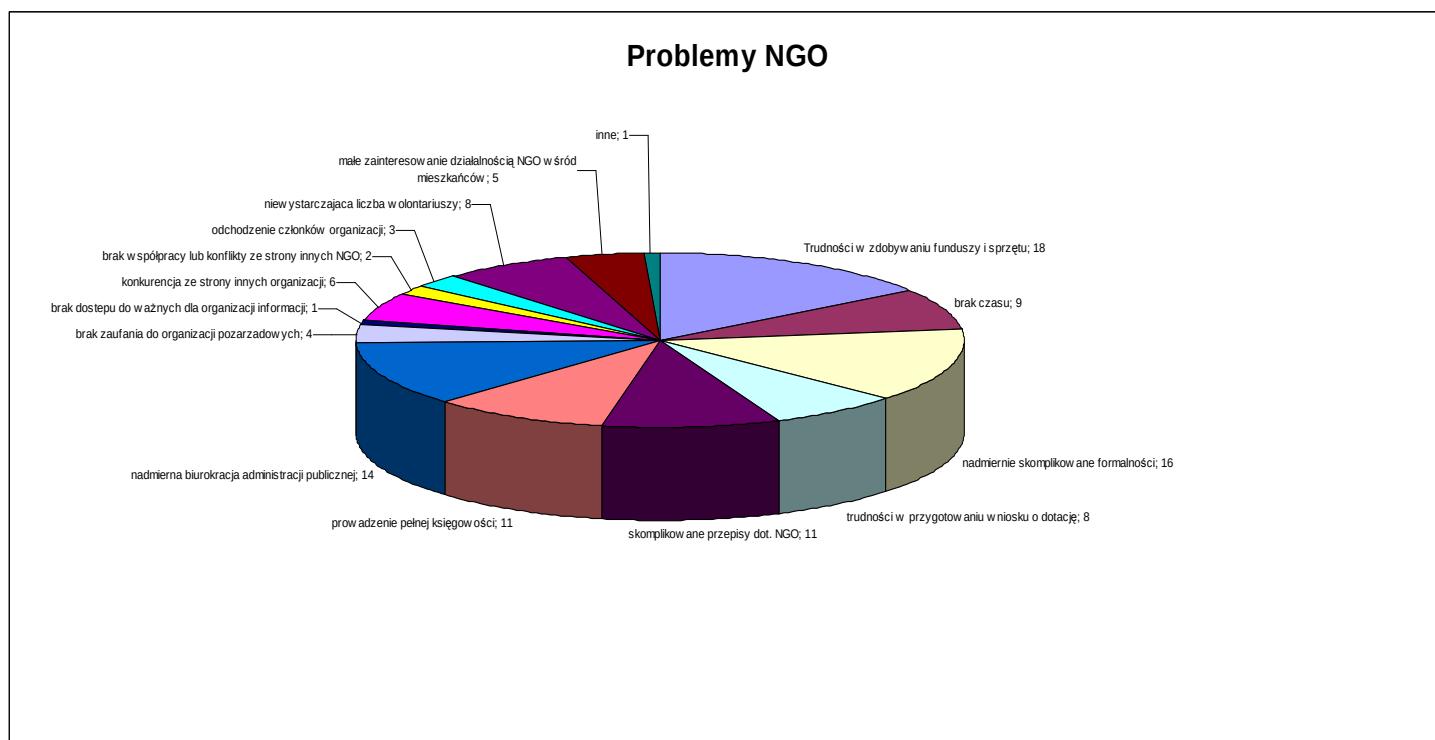
Zdecydowana większość ankietowanych organizacji pozarządowych wskazuje, że współpracowała z Gminą Kluczbork. Współpraca polegała na ubieganiu się o dotację z budżetu samorządu, realizacji projektów zleczanych przez samorząd, uczestnictwie w spotkaniach, a także na korzystaniu z innego wsparcia oferowanego przez Gminę Kluczbork (szkolenia, promocja, wynajem lokalu, pomoc przy pisaniu wniosków, itp.).

Z ankiety wynika, że nieliczne stowarzyszenia uczestniczą w pracach komisji i ciał doradczych.

Problemy jakie napotyka organizacja pozarządowa podczas swojej działalności.

Zdecydowana większość ankietowanych wskazała, że największym problemem w codziennym funkcjonowaniu są trudności związane ze zdobywaniem środków finansowych i sprzętu niezbędnego do działalności organizacji (18 głosów), a także nadmiernie skomplikowanymi formalnościami związanymi z korzystaniem ze środków grantodawców, sponsorów, funduszy UE (16 głosów). Kolejną przeszkodą jaką napotykają NGO to nadmiernie rozwinięta biurokracja administracji publicznej (14), skomplikowane przepisy dot. organizacji pozarządowych (11) i prowadzenie pełnej księgowości przez NGO.

Tuż po trudnościach prawno-finansowych, stowarzyszenia wskazują na brak czasu na sprawy związane z prowadzeniem działalności organizacji (9), trudności w przygotowaniu wniosków o dotację (8) i niewystarczająca liczba wolontariuszy (8). Aż 6 stowarzyszeń wskazało, że zagrożeniem są dla nich inne stowarzyszenia. Dość znacznym problemem jest także małe zainteresowanie działalnością organizacji wśród mieszkańców.

Ocena aktywności stowarzyszenia

Stowarzyszenia oceniają aktywność swojej organizacji na bardzo dobrą (15) lub dobrą (10). Natomiast sytuacja finansowa stowarzyszenia zaledwie przez 7 respondentów oceniana jest na dobrą, zaś wskazanych został 15 odpowiedzi „średnio”. Podobnie oceniany jest stan i poziom wyposażenia organizacji - aż 12 stowarzyszeń ocenia swoją sytuację na średnią, 9 na dobrą, 1 na bardzo dobrą, ale aż 3 na złą.

Zdolność organizacji do pozyskiwania funduszy kształtuje się na poziomie dobrym (8) i średnim (11). Zaledwie 3 stowarzyszenia określiły, że ich zdolność do pozyskiwania funduszy jest bardzo dobra, natomiast 2, że zła.

Bardzo wysoko został oceniony poziom współpracy organizacji z Gminą Kluczbork (14 bardzo dobrze, 10 dobrze, 2 średnio, 1 źle). Nieco gorzej wypada ocena współpracy stowarzyszenia z innymi stowarzyszeniami (5 bardzo dobrze, 11 dobrze, 5 średni, 1 źle).

Ocena aktywności społecznej mieszkańców Gminy Kluczbork oceniana jest następująco: 1 bardzo dobra, 6 dobra, 11 średnio, 3 źle, 3 bardzo źle, 2 nie mam zdania.

Współpraca stowarzyszeń z sektorem biznesowym oceniana jest raczej na poziomie średnim (15 odpowiedzi).

Aktywność innych stowarzyszeń działających w Gminie Kluczbork oceniana jest na poziomie raczej dobrym (13) i średnim (4), ale aż 9 stowarzyszeń nie ma na ten temat zdania.

Zaangażowanie jakie wykazuje Gmina Kluczbork we współpracę ze stowarzyszeniami jest oceniana wysoko (11 bardzo dobrze, 10 dobrze, 4 średnio, 1 źle).

Ocena własnego stowarzyszenia

Stowarzyszenia pozarządowe oceniały własną działalność pod kątem mocnych i słabych stron.

MOCNE STRONY

Stowarzyszenia najczęściej zaliczały do swoich mocnych stron zaangażowanie, doświadczenie i ideowość oraz dużą liczbę członków stowarzyszenia i wolontariuszy. Stowarzyszenia za mocną stroną uważały także zakres swojej działalności, szybkość i sprawność działania, oraz system organizacyjny i szeroki zakres działania. W przypadku niektórych stowarzyszeń największą zaletą według ich samych jest baza lokalowa, sprzętowa oraz umiejętność pozyskiwania funduszy na realizację celów statutowych.

SŁABE STRONY

Do słabych stron stowarzyszenia w zdecydowanej większości (20) zaliczają trudności finansowe, bądź to spowodowane zmniejszającą się liczbą sponsorów, darczyńców,

ograniczonymi kwotami w budżecie Gminy Kluczbork, brakiem majątku stowarzyszenia czy też małym doświadczeniem w zdobywaniu zewnętrznych funduszy. Kolejną słabą stroną, często wskazywaną przez ankietowane stowarzyszenia, są trudności lokalowe, niewystarczające wyposażenie i infrastruktura.

12 stowarzyszeń wskazuje na trudności związane ze zbyt małą liczbą wolontariuszy, członków stowarzyszenia działających aktywnie, a także na rotację członków stowarzyszenia, słabe zaangażowanie, małe doświadczenie oraz brak młodych wolontariuszy.

Dość istotną sprawą jest także brak czasu i ograniczenia czasowe członków stowarzyszeń. Poza tym, stowarzyszenia wskazują na problemy prawno-formalne, oraz słaby kontakt wśród członków stowarzyszenia i beneficjentów realizowanych zadań. Kilka stowarzyszeń wskazało także niskie zainteresowanie społeczności działalnością organizacji. Uznano także, że kontakty z sektorem biznesowym nie są zadawalające.

Ocena sposobu działania NGO pod kątem współpracy z Gminą Kluczbork

Organizacje pozarządowe dość dobrze oceniają swoją działalność pod kątem współpracy z Gminą Kluczbork.

14 organizacji dobrze ocenia informowanie o swoich działaniach, 5 bardzo dobrze, a 7 średnio. Uczestnictwo NGO w konsultowaniu uchwał i programów: 5 bardzo dobrze, 6 dobrze, 7 średnio 5 źle i aż 3 nie mam zdania. Udział w pracach zespołów doradczych: 4 bardzo dobrze, 4 dobrze, 6 średnio, 6 źle i 6 nie mam zdania.

Zabieganie o środki finansowe na realizację swoich celów z budżet Gminy Kluczbork oceniane jest bardzo dobrze i dobrze (7,13 odpowiednio). Zaledwie 5 NGO wskazuje odpowiedź „średnio”, a 1 nie jest zadowolone z własnej działalności w kierunku zdobywania funduszy z Gminy Kluczbork.

Stowarzyszenia są dosyć zróżnicowanie zainteresowane udziałem w ewaluacji polityk i programów: 3 bardzo dobrze, 6 dobrze, 8 średnio, 4 źle i 5 nie ma zdania.

Komentarz:

W ramach obowiązującego prawa w skład komisji opiniujących oferty złożone w otwartych konkursach ofert, wchodzi przedstawiciele NGO. W Gminie Kluczbork stworzona została Baza Przedstawicieli NGO, chętnych do prac w komisjach. Obecnie w bazie znajdują się 23 osoby zgłoszone przez 18 stowarzyszeń. Pozostałe stowarzyszenia nie wykazały zainteresowania uczestnictwem w pracach komisji.

Brak wyraźnego zainteresowania ewaluacją polityk i realizowanych programów, stwarza niebezpieczeństwo ograniczenia współpracy do formy finansowej.

Stowarzyszenia pozarządowe oceniały poziom współpracy Gminy Kluczbork z innymi NGO.

ZALETY wskazane przez stowarzyszenia

Z udzielonych odpowiedzi wynika, że Stowarzyszenia cenią sobie otwartość i przychyłność władz Gminy Kluczbork pod względem współpracy z NGO. Do zalet zaliczają także przyjazny klimat do powstawania i działania stowarzyszeń, dobry kontakt z urzędnikami oraz otwartość i kompetentność pracowników urzędu. W opiniach NGO, Gmina jest zaangażowana w integrację środowiska NGO, we wspieranie stowarzyszeń i dba o interesy NGO. Stowarzyszenia mają także udostępnianą infrastrukturę i bazę lokalową. Ułatwiona jest także promocja poszczególnych stowarzyszeń i ich działań.

Bardzo ważną zaletą jest wsparcie merytoryczne, ale przede wszystkim wsparcie finansowe stowarzyszeń. Istotną zaletą jest także wspólnie organizowane przedsięwzięcie „Majówka/Piknik Stowarzyszeń” oraz możliwość wsparcia przez urząd w codziennym funkcjonowaniu NGO.

WADY wskazane przez Stowarzyszenia

Stowarzyszenia wskazały, że pomoc finansowa, którą otrzymują od gminy nie jest wystarczająca. Stwierdzono także, że strona internetowa urzędu nie jest wystarczająco dopracowana – brak jest osobnej podstrony www, która zawierałaby wszystkie niezbędne informacje dotyczące stowarzyszeń pozarządowych. Stwierdzono także brak bazy danych informujących o możliwościach pozyskiwania środków z innych źródeł niż budżet gminy Kluczbork.

Stowarzyszenia wskazują także problem nadmiernej biurokracji, skomplikowania przepisów i formalności, sposobu rozliczania dotacji (komentarz: *problemy te dotyczą większości stowarzyszeń działających na terenie Polski, ponieważ są one spowodowane obecnym stanem prawnym. Gmina współpracując z organizacjami pozarządowymi musi przestrzegać zasad wymaganych przez ustawy*).

W opiniach niektórych stowarzyszeń pojawia się kwestie braki zainteresowania działalnością stowarzyszenia, braku pomocy, odczuwalny brak akceptacji ze strony Urzędu (komentarz: *są to kwestie poruszane przez młode stowarzyszenia, które od początku swojego działania nie kontaktowały się z Gminą Kluczbork*).

Stowarzyszenia wskazały najważniejsze obszary poprawy współpracy Gminy Kluczbork z NGO.

Stowarzyszenia wskazały potrzebę stworzenia tzw. „platformy NGO”, czyli miejsca gdzie można wymienić się informacjami, doświadczeniami, oraz gdzie istnieje możliwość omówienia wspólnych celów. Według ankietowanych, urząd powinien zwiększyć aktywowanie i koordynację działań NGO, oraz promować współpracę i integrować środowisko NGO. Poprawy wymaga także promocja kampanii pozyskiwania środków finansowych z 1% podatku dla organizacji OPP, a także powinna zostać usprawniona strona internetowa Gminy Kluczbork. Informacje dotyczące działalności organizacji powinny być zamieszczone w sposób widoczny i łatwy do odszukania (stworzenie podstrony). Na stronie powinna zostać umieszczona aktualna baza danych działających stowarzyszeń oraz informacje o ich działalności.

Wykazano także potrzebę organizowania dla NGO cyklicznych szkoleń z zakresu ich działalności i obowiązującego prawa oraz utworzenie punktu konsultacyjnego zapewniającego organizacjom pomoc prawną.

Kolejną sprawą wymagającą, według ankietowanych, poprawy jest zwiększenie środków finansowych w budżecie Gminy Kluczbork przeznaczonych na dotacje dla Stowarzyszeń Pozarządowych, oraz umożliwienie przydzielania dotacji także na działalność turystyczną. Istotnym zagadnieniem jest także powiększenie bazy lokalowej dla stowarzyszeń i przeznaczenie środków finansowych z budżetu gminy na utrzymanie tych lokali, a jeśli lokal jest własnością gminy - powinien być udostępniony całkowicie za darmo. Pojawił się także głos o przyznawaniu dotacji na dłuższy okres czasu np. na 2 lata.

Komentarz:

Z uzyskanych ankiet wynika, że stowarzyszenia w skali ogólnej wykazują pozytywną opinię dotyczącą współpracy z Gminą Kluczbork.

Bariery na jakie napotykają stowarzyszenia w swojej codziennej działalności mają często charakter formalny, pojawiają się trudności dotyczące stopnia zawłości oraz objętości przepisów prawa, jak i skomplikowanych procedur oraz wymogów przy pozyskiwaniu funduszy. Kolejnym uwypuklonym problemem są trudności związane z prowadzeniem księgowości w stowarzyszeniach. Utrudnieniem dla stowarzyszeń jest także

niewystarczająca ilość członków stowarzyszenia i wolontariuszy, a także brak czasu na działalność na rzecz stowarzyszenia. Kapitał ludzki jest jednym z czynników definiujących siłę stowarzyszenia, a w przypadku kluczborskich stowarzyszeń, funkcjonują ona najczęściej dzięki pracy małych grup ludzi. W ankietach pojawiła się także opinia dotycząca obawy stowarzyszeń przed innymi organizacjami i traktowanie ich jako konkurencji, także jeśli chodzi o dostęp do środków finansowych.

Aktywność stowarzyszeń pozarządowych w Gminie Kluczbork oceniana jest przez same stowarzyszenia na dość wysoką, jednak dążenie do współpracy i integracji środowiska NGO jest niewystarczające. Z uwagi na fakt postrzegania przez niektóre stowarzyszenia innych NGO jako konkurencji zagrażającej funkcjonowanie stowarzyszenia, istnieje ryzyko obniżania poziomu współpracy oraz skupianie się wyłącznie na własnej aktywności poszczególnych organizacji pozarządowych.

Z ankiet wynika także, że stowarzyszenia nie mają wystarczającej wiedzy na temat działalności i poziomu aktywności innych stowarzyszeń działających w Gminie. Organizacje pozarządowe podejmują wiele inicjatyw w swoim lokalnym środowisku, jednak zazwyczaj nie wychodzą ze swoją działalnością na zewnątrz. Zdecydowanie za mało jest realizowanych przedsięwzięć mających na celu integrację i konsolidację środowiska NGO.

Sporządziła: Aneta Birecka